

Naujas valstybės paramos žiniasklaidai modelis

Koncepcija

Koncepcijos autoriai - SRTRF dalininkų suformuota darbo grupė:
V. Gontis, R. Navickienė, D. Radzevičius, J. Staselis, V. Žukienė

Fondo teisinis statusas ir valdymas

VšĮ Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas dalininkų sprendimu (pritarus būtinam reikalingam skaičiui dalininkų) reorganizuojamas ir keičiamas pavadinimas – viešoji įstaiga *Medijų rėmimo fondas*.

VšĮ dalininkai - Kultūros ministerija ir skėtinės organizacijos, vienijančios meno ir kultūros asociacijas bei viešosios informacijos rengėjų organizacijas - Lietuvos meno kūrėjų asociacija ir Visuomenės informavimo etikos asociacija. Šiam pokyčiui reikalingas šių organizacijų pritarimas.

Fondą valdo Dalininkų susirinkimas, Taryba ir Direktorius.

Direktorių skiria Dalininkai Kultūros ministerijos teikimu.

Taryba priima sprendimus dėl paramos skirstymo.

Ekspertai įstatų, Konkurso nuostatų ir įstatymų nustatyta tvarka vertina projektų atitiktį konkursų sąlygoms ir teikia rekomendacijas dėl paramos dydžio.

Detali dalininkų susirinkimų, direktoriaus skyrimo tvarka bei kompetencijos nustatoma įstatuose. Esminiai klausimai reguliuojami Visuomenės informavimo įstatymu.

Fondo Taryba

Tarybos formavimo tikslas – stipri ir nepriklausoma Taryba, atstovaujanti visiems sektoriams ir priimanti atsakingus sprendimus. Ji formuojama delegavimo būdu. Užtikrinant sprendimų nepriklausomumą ir siekiant, kad Taryba būtų visiškai depolitizuota, siūlome Kultūros ministerijai Tarybos nario mandato nesuteikti.

Tarybą sudaro 9 nariai, deleguoti asocijuotų struktūrų bei kitų organizacijų. Deleguojama po vieną narį (atsižvelgiant ir į programas):

- 1) kultūrinė periodinė spauda (Kultūros periodinių leidinių asociacija);
- 2) kultūros ir meno raiška žiniasklaidoje (Lietuvos meno kūrėjų asociacija);
- 3) regioninė ir vietinė periodinė spauda (Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacija);
- 4) televizija (Lietuvos kabelinės televizijos asociacija ir Regioninių televizijų asociacija bendru sutarimu);
- 5) radijas (Lietuvos radijo ir televizijos asociacija ir Lietuvos regioninių radijo stočių asociacija bendru sutarimu);
- 6) internetas ir naujosios medijos (Interneto žiniasklaidos asociacijos ir naujųjų medijų bendras teikimas);

7) žurnalistams atstovaujančios organizacijos (Lietuvos žurnalistų sąjunga ir Lietuvos žurnalistų draugija bendru sutarimu);

8) tautinių bendrijų ir lietuvių diasporos užsienyje žiniasklaida (Lietuvos žiniasklaidos tautinių bendrijų kalbomis asociacija ir Pasaulio lietuvių bendruomenė bendru sutarimu);

9) švietimo ir mokslo sklaida žiniasklaidoje (Jaunimo, švietimo ir mokslo organizacijos bendru sutarimu).

Tarybos nariams ir ekspertams keliami ne žemesni reikalavimai negu yra dabar numatyta.

Tarybos nario kadencija – 3 metai. Asmuo gali būti Tarybos nariu dvi kadencijas iš eilės, pakartotinai gali būti siūlomas į Tarybos narius po trejų metų pertraukos. Taryba kadencijai pasibaigus turi būti atnaujinama ne mažiau kaip 1/2 narių.

Eksperto kadencija – 2 metai. Tas pats asmuo gali būti ekspertu dvi kadencijas iš eilės.

3-5 ekspertų grupės sudaromos kiekvienai skirtingai programai (ar paprogramei) pagal specifinių kompetencijų reikalaujančias sąlygas (sudarymo principai aptariami dalininkų susirinkime /ar Tarybos kompetencijoje /ar kituose dokumentuose).

Valstybės paramos sritys/programos

Fondo misija yra remti visuomenei ir valstybei reikšmingo, kokybiško ir politiškai neangažuoto turinio visose žiniasklaidos priemonėse kūrimą.

Remdamiesi Konferencijos žiniasklaidos rėmimo tobulinimui baigiamosiomis nuostatomis siūlome tris svarbiausias Fondo remiamų projektų sritis, kurių kiekviena gali būti detalizuojama į potemes.

- Kultūrinė žiniasklaida (profesionaliai analizuoti kultūros ir meno reiškinius, ugdyti aukštesnę savimonę, stiprinti kultūrinę tapatybę, skatinti analitinį mąstymą bei raiškos įvairovę. Kūrybinėms organizacijoms aktualios profesinės žiniasklaidos rėmimas)
- Regioninė žiniasklaida (Regiono naujienų žurnalistikos, kultūrinių – šviečiamųjų bei regioniškumo temų įvairovės užtikrinimas. Regionų, kuriuose dominuoja tautinės bendrijos, temų įvairovės palaikymas. Regionų žurnalistų profesinės kvalifikacijos kėlimas bei pradedančių karjerą žurnalistų regioninėje žiniasklaidoje palaikymas. Archyvų skaitmenizavimas)
- Naujienų, tiriamoji ir šviečiamoji žurnalistika (Kokybiško turinio įvairovės užtikrinimas. Informacinio saugumo bei visuomenės informacinio raštingumo projektai. Žurnalistinius tyrimus atliekančių žurnalistų nepriklausomumo ir profesionalumo užtikrinimas. Naujienų tautinių bendrijų kalbomis žurnalistikos skatinimas ir palaikymas. Vaikams, jaunimui skirti projektai)

Fondo finansavimas

Fondo lėšų šaltiniai:

- 1) valstybės dotacijos (subsidijos);
- 2) specialios Vyriausybės viešinimo programos, atitinkančios Fondo prioritetus;

- 3) juridinių ar fizinių asmenų dovanotos lėšos;
- 4) palūkanos už bankuose saugomas Fondo lėšas;
- 5) kitos teisėtai įgytos lėšos.

Fondui kasmet skiriama suma iš Valstybės biudžeto lėšų apskaičiuojamos pagal praėjusių metų paraiškų poreikius ir negali būti mažesnė nei užpraėjusiais metais skirta suma.

Fondas gali organizuoti specialius (tikslinius) konkursus, jeigu tokiam konkursui suteikiama parama arba Vyriausybė tam skiria tikslinį finansavimą.

Visuomeninio transliuotojo įsigyjamų nepriklausomų Lietuvos prodiuserių produkcijos ne mažiau kaip 10 proc. turi sudaryti regioninių ir vietinių transliuotojų sukurtos laidos.

Fondas teikia paramą pirmiausia projektams tų pareiškėjų (transliuotojų), kurių pagrindinė veikla nėra finansuojama iš valstybės biudžeto asignavimų.

Fondas teikia paramą pirmiausia projektams tų pareiškėjų (internetinės žiniasklaidos priemonių valdytojų), kurių pagrindinė veikla nėra finansuojama iš valstybės biudžeto asignavimų.